

Kallelse Hälsorådet

Tid Tisdagen den 13 feb 2018 kl. 09.00-12.00
Plats Kommunhuset, "Alvö", Kungshamn
Ordförande Eva Abrahamsson, ordf

Ärende – öppet sammanträde	Dnr	Föredragande
1 Val av justerare		
2 Info från Närhälsan		Jonny Melander 9.00-9.45
3 Uppföljning 2017 - bilaga		Maria Hassing K
4 Agenda 2030		Elinor Hansson, miljöstrateg 10.30
5 Pågående folkhälsoarbete		Maria Hassing K
6 Rapporter och information		
7 Övriga frågor		
8		
9		

Uppföljning samverkansavtal folkhälsa

Avser: Sotenäs kommun 2017

1. Utvecklingsområden utifrån Hälso- och sjukvårdsnämndens Mål och inriktningsdokument samt avtalet om gemensamma folkhälsoinsatser.

- Beskriv processen med att synkronisera folkhälsorådets planeringsprocess med den kommunala planeringen
Folkhälsofrågorna finns med på dagordningen i kommunchefens ledningsgrupp regelbundet. Arbetet med att synkronisera planeringsprocesserna fortsätter. Samtliga nämnder har tagit fram två mål för det egna folkhälsoarbetet. Möjligheten att ansöka om medel för folkhälsoinsatser utifrån de egna behoven har ökat intresset för att arbeta med frågorna. Detta är mycket positivt och medför att förvaltningar och nämnder i större utsträckning planerar och budgeterar för insatser med betydelse för folkhälsan.
- Beskriv generellt hur rådet har verkat för att skapa förutsättningar för en jämlik hälsa utifrån olika gruppers behov?
Genom att prioritera vid fördelning av folkhälsomedel till insatser och genom att öka kunskapen generellt om vilka förutsättningar som råder för olika grupper. Kommunen arbetar också utifrån en fastställd handlingsplan med jämställdhetsarbete, vilket förväntas påverka hälsans utveckling i olika grupper i positiv riktning.
- Beskriv hur rådet har utvecklat de prioriterade gruppers möjlighet till delaktighet och inflytande?
Genom projektet "Unga idéambassadörer". Projektet går ut på att utveckla ungas möjlighet till inflytande och delaktighet i samhället. Syftet med projektet är att öka ungas påverkan i samhällsfrågor samt öka förtroendekapitalet mellan unga och beslutsfattare samt lyfta upp och stärka unga som grupp och utveckla Sotenäs kommun till en bättre kommun för unga att leva i. Ett konkret mål med projektet är att ungdomarna i slutet av projekttiden ska presentera ett förslag på hur ett ungdomsråd i Sotenäs kommun skulle kunna utformas. På längre sikt finns förhoppningar om att fler unga engagerar sig politiskt, i olika föreningar, startar projekt och utvecklar sin egen verklighet. Diskussioner och arbete pågår för närvarande kring hur ett ungdomsråd ska formars.
- Beskriv hur rådet har bidragit till att främja barn och ungas rättigheter, behov och delaktighet?
Bl a genom att fördela pengar till ovan nämnt projekt "Unga idéambassadörer" och genom att aktivt stödja jämställdhetsarbetet och projektet "Sotenäs, en jämställd kommun utan våld och droger".
- Beskriv på vilket sätt rådet har verkat för att påverka attityder och normer om bruk av tobak, alkohol och narkotika.
Genom att fungera som kunskaps och metodstöd till de kommunala verksamheterna i deras arbete. Deltagande i lagningskampanj, nätverk, utbildningar och konferenser.

- Beskriv rådets roll för att motverka och förebygga våld i nära relationer.
Hälsorådet har fördelat medel till omsorgsförvaltningen som genomför ett arbete med att öka kunskapen om våld i nära relationer. Hälsorådet har också fördelat pengar till ett 4 årigt utvecklingsarbetet om att förebygga våld och droger ur ett jämställdhetsperspektiv. Arbetet innebär i första hand att utveckla metoder och modeller för ett långsiktigt och systematiskt arbete med jämställdhet och våld och drogprevention. Huvudmålgruppen är all personal som arbetar med barn och ungdomar i kommun.
- Beskriv hur rådet har bidragit till att öka andelen elever med fullföljda studier.
Ett flertal av de insatser och projekt som Hälsorådet fördelat medel till under året bidrar direkt eller indirekt till att barn och ungdomar får bättre förutsättningar till att klara sin skolutbildning. Dialog kring barn och ungdomars förutsättningar i skolan förs regelbundet på rådets sammanträden. Rådets politiker har deltagit i konferenser/seminarier och utbildningsinsatser i ämnet.
- Beskriv vårdaktörernas medverkan i det lokala folkhälsoarbetet.
*Samverkan med vårdaktörer sker i gemensamma styrgrupper t ex styrgrupp för familjecentralen, och ungdomsmottagning samt deltagande i nätverk och arbetsgrupper.
Till Hälsorådets sammanträden är folkvandvården och chefer för vårdcentraler inbjudna. Folkvandvården deltar alltid, vårdcentralens chefer har inte deltagit på något sammanträde sedan 2012.*

2. Folkhälsostrategens yrkesroll

- I din yrkesroll som folkhälsostrateg – vilka processer och aktiviteter har du varit...
 - drivande? *Driver och är sammankallande i samverkansgrupper om barn och ungdomar – BUSA-grupp, säkerhet och trygghet - "Säker och trygg", jämställdhetsgrupp, BRÅ frågor och samverkan med polisen kring samverkansöverenskommelse och våldsbejakande extremism, arbete kring suicidprevention.*
 - deltagande? *Jag deltar i Styrgrupp för Familjecentralen, styrgrupp våldsprojekt, styrgrupp för barn och ungdomssamverkan, avtal och samverkan kring Ungdomsmottagning, lokal närsjukvårdsgrupp.*
 - I hur stor omfattning har ovanstående arbete varit på eget, folkhälsorådet eller andra förvaltningar/nämnders initiativ? (uppskatta i %) *Huvudsakliga delen sker på eget initiativ, i andra hand på initiativ från förvaltningar och nämnder i sista hand från folkhälsorådet. (mkt ungefärlig fördelning 60/20/20)*

3. Prioriteringar och mål

- a) Beskriv kortfattat utgångspunkterna för arbetet t.ex. planer, prioriteringar m.m.
Det nationella övergripande målet med de elva målområdena fungerar som ett viktigt styrande dokument för folkhälsoarbetet samt VG regionens vision "Det goda livet".

Västra Götalandsregionens folkhälsopolicy är antagen sedan flera år och är ett grundläggande dokument för folkhälsoarbetet i Sotenäs.

Strategisk plan för Sotenäs kommuns folkhälsoarbete, antagen i fullmäktige april 2016.

Övriga dokument som är styrande för arbetet är kommunens vision 2020 med programförklaring och styrande verksamhetsmål för de kommunala verksamheterna samt Valfärdsredovisningar.

Nämndernas mål för det egna folkhälsoarbetet

Övergripande mål för folkhälsoarbetet i Sotenäs: Skapa förutsättningar för en god och jämlik hälsa hos Sotenäs befolkning.

b) Beskriv kortfattat rådets insatser för respektive mål under året.

Mål: Jämlika och jämställda livsvillkor

Insatser:

- *”Sotenäs, en jämställd kommun utan våld och droger”* – ett 4 årigt projekt och utvecklingsarbete som syftar till att skapa förutsättningar för ett tryggt samhälle där alla barn och ungdomar skall bemötas med respekt och på lika villkor samt erbjudas samma service. De huvudsakliga insatserna under projekttiden kommer vara av kunskapshöjande karaktär inom områdena jämställdhet, våld och droger. År 2 är nu avslutat, ett stort antal utbildningsinsatser är genomförda för personal i förskola, skola, fritidsverksamhet och socialtjänst. Föreläsningar och kafésamtal har också genomförts för administrativ personal och politiker. En ”Ungdag” är genomförd för åk 8 och 9 kring jämställdhet och jämlikhet.
- *”Unga idéambassadörer”* – 2 årigt projekt som syftar till att öka ungas påverkan i samhällsfrågor samt öka förtroendekapitalet mellan unga och beslutsfattare. Arbetet förväntas förbättra kommunens ungdomsperspektiv och ungas möjlighet att påverka. Tre ungdomar, unga ambassadörer, har anställts för att arbeta i projektet och har under året undersökt unga kommuninvånarens inflytandemöjligheter genom besök på skolor, fritidsgårdar och på oktobermässan. De har genomfört enkäter, intervjuer och fokusgrupper. Ett av uppdragen är att lämna förslag på hur ett ungdomsråd skulle kunna se ut. Ambassadörerna har deltagit på politiska möten och haft dialog med förtroendevalda. Parallellt med detta arbetar ungdomarna med frågeställningar formulerade av förvaltningarna som de vill ha ett ungdomsperspektiv på. Arbetet avslutades i somras och en avslutande rapport är sammanställd och överlämnad till politiken. (rapport bifogas)
- *Arbetet med våld i nära relationer i omsorgsförvaltningen – kunskapshöjande insatser genom utbildning och införande av rutiner och riktlinjer. Så gott som samtliga anställda inom vård och omsorg har fått utbildning i våld och om våld i nära relationer. Tre arbetsgrupper kvarstår att utbilda under 2018.*
- *Arbete med att bygga upp och erbjuda webbaserat anhörigstöd till en bred målgrupp.*
- *Säkerhets- och trygghetsskapande åtgärder som arbete med flytvästdepåer och fallskadeförebyggande insatser*
- *Reflexer delas ut till skolbarn, pensionärsorganisationer samt till allmänhet*

På vilket sätt har insatsen bidragit till att öka förutsättningarna för en jämlik hälsa bland befolkningen?

Preventivt arbete mot våld i alla former har haft hög prioritet under innevarande år och kommer även att ha under kommande år och förväntas öka förutsättningarna för ett mer jämlikt och jämställt samhälle och en trygg uppväxtmiljö.

Ett långsiktigt och systematiskt arbete med att höja kompetensnivån och kunskapen hos personal samt framtagande av metoder och modeller väl anpassade för de områden som prioriterats förväntas öka förutsättningarna för en jämlik hälsa hos invånarna. Ett jämlikhets- och jämställdhetsperspektivet ska vara väl integrerat i alla verksamheter genom att kunskapsnivån och medvetandenivån kring jämlikhet och jämställdhet har höjts i alla verksamheter.

Genom de Unga ambassadörernas arbete förväntas ungdomars intresse att kunna påverka sin verklighet väckas och få fler att vilja engagera sig på olika sätt i samhället. Ungas röst ska vara en naturlig del i olika debatter och dialoger i Sotenäs kommun.

Ökad säkerhet, trygghet och tillgänglighet är alla faktorer som kan bidra till en mer jämlik hälsa.

Genom ökad kunskap och medvetenhet hos vår personal samt införandet av rutiner och tydliga riktlinjer skapas trygghet.

Vilka är de viktigaste effekterna (resultaten/lärdomarna) av insatserna?

Arbetet med våldsprevention ur ett jämställdhetsperspektiv fick under 2017 en skjuts av #metoo rörelser vilket skapat förutsättningar och ökad acceptans för arbetet.

De unga ambassadörernas arbete har rönt stort intresse och fått stor uppmärksamhet i de kommunala verksamheterna. Ett förslag till ungdomsråd har tagits fram vilket f n processas politiskt.

Införande av webbaserat anhörigstöd har inte fungerat som förväntat. För få personer har anslutit sig och insatsen kommer tyvärr att avvecklas under 2018.

Medverkande aktörer:

Kommunala verksamheter, VG region, föreningsliv, frivilligorganisationer

Mål: Trygga och goda uppväxtvillkor

Insatser:

- *Mindfullness i skolan – utbildning av handledare samt individ och gruppverksamhet bland elever genomförd.*
- *Generellt föräldrastöd sker genom Familjecentralens verksamhet. Arrangemang av temakvällar och föreläsningar samt föräldrastödsprogram i olika former erbjuds.*
- *Familjecentralen har med hjälp av bl a extra folkhälsomedel kunnat göra en extra satsning på utbildning och ökad kunskap kring anknytningsteori och praktisk kursverksamhet i babymassage till föräldrar.*
- *Samverkansgrupper kring barn och ungdomars hälsa på både chefs- och verksamhetsnivå.*
- *Deltagande i konferenser och seminarier i syfte att öka kompetensen bland kommunens personal om barn och ungdomars hälsa och livsvillkor*
- *Tjejjouren Väst – Kommunen har samarbetsavtal med Tjejjouren Väst i syfte att erbjuda stöd och hjälp till unga våldsutsatta tjejer*
- *Barnsäkerhets- och Hjärt-lungräddningskurser har erbjudits föräldrar via familjecentralen.*

På vilket sätt har insatsen bidragit till att öka förutsättningarna för en jämlik hälsa bland befolkningen?

Samtliga insatser har fokus på att bidra till ökad jämlikhet i hälsa. Genom god samverkan och rätta insatser och metoder till utsatta grupper ökar förutsättningarna för minskad ojämlikhet i hälsa.

Vilka är de viktigaste effekterna (resultaten/lärdomarna) av insatserna?

Mindfullness i skolan har bidragit till att det finns ytterligare en metod att använda i det hälsofrämjande arbetet i skolan. Det är lite för tidigt att se effekter men syftet är att minska stress hos både elever och pedagoger och att öka förmågan att hantera förändringar och förebygga psykisk ohälsa.

Familjecentralens verksamhet är basen för det föräldrastödjande arbetet i kommunen och med sin gemensamma kompetens kan de också fungera som stöd till personalgrupper. Antalet besökare på Familjecentralen har ökat kraftigt under hösten. Förskolläraren på familjecentralen har fått utbildning och utökad arbetstid för att kunna arbeta mer med stöd till föräldrar när det gäller anknytning vilket redan har gett gott resultat för de föräldrar som deltagit.

Utbildningsinsatser har bidragit till större kompetens och möjlighet att arbeta med nya metoder i den dagliga verksamheten med barn och ungdomar.

Medverkande aktörer:

Kommunala verksamheter, Hälsokällan, VGregion, Tjejjouren Väst, frivilligorganisationer

Mål: *Goda levnadsvanor*

Insatser:

- *Deltagande i regional och nationell langningskampanj.*
- *Insatser kring skolavslutningar genomförs varje år. Bl a anordnas bussresor till Liseberg samt insatser för att minska fylla och bråk vid studentfirandet på Smögen*
- *Strukturerat stöd till personer som fått Fysisk aktivitet på recept, FaR, på Tumlaren. Hälsosamtal och aktiviteter erbjuds barn, ungdomar, äldre och nyanlända i syfte att bli mer fysiskt aktiva och att främja och förebygga sjukdom. Västra Götalandsregionens arbetsmaterial om FaR används i arbetet.*
- *Skolan arbetar kontinuerligt med tobaksförebyggande arbete genom Tobaksfri Duo*

På vilket sätt har insatsen bidragit till att öka förutsättningarna för en jämlik hälsa bland befolkningen?

Genom ökad tillgänglighet till kunskap, träning och stöd för goda levnadsvanor till särskilt utsatta grupp

Vilka är de viktigaste effekterna (resultaten/lärdomarna) av insatserna?

Insatsen riktad till personer med FaR recept har inte lyckats nå så många personer som det var tänkt, delvis pga personalbrist. Arbetet fortsätter under 2018.

Medverkande aktörer:

Tumlaren bad och rehabcenter, länsstyrelsen, kommuner i Fyrbodalsregionen, kommunala förvaltningar

Mål: Ökat arbetsdeltagande

Insatser:

Utvecklingsarbete och satsning på personer med mer omfattande psykisk ohälsa och funktionsnedsättning i syfte att integrera dessa personer på den reguljära arbetsmarknaden genom metoden "Supported employment".

Min framtid - samarbete mellan Arbetsförmedlingen, Arbetsmarknadsenheten, IFO och gymnasie- och vuxenutbildning. Ungdomar mellan 16-24 år som inte har någon form av sysselsättning (arbete eller studier) erbjuds aktiviteter som förbereder och underlättar inträdet på arbetsmarknaden eller en övergång till vidare studier.

Arbetet tar hänsyn till hela individen och dess behov. Deltagarna har bl a erbjudits fysisk aktivitet i grupp samt ökat medvetenheten om hälsa, kost, sömn och andra hälsorelaterade ämnen. Målet är att alla ungdomar 16-24 år i Sotenäs kommun, ska vara sysselsatta med studier, praktik eller arbete för att klara sin egen försörjning.

På vilket sätt har insatsen bidragit till att öka förutsättningarna för en jämlik hälsa bland befolkningen? Genom att skapa förutsättningar och möjligheter för utsatta målgrupper att ta plats på den reguljära arbetsmarknaden.

Vilka är de viktigaste effekterna (resultaten/lärdomarna) av insatserna?

Genom arbetet med att integrera funktionsnedsatta på arbetsmarknaden har under året 10 personer kunnat vägledas och stöttas till sysselsättning och tillhörighet på olika arbetsplatser. Av dessa 10 har flera successivt kunnat utöka sin arbetstid under året.

Uppfattningen är att de personer som känner tillhörighet på en arbetsplats, har meningsfulla arbetsysslor, känner sig behövda och inkluderade har ett förbättrat psykiskt välmående.

Medverkande aktörer:

*Arbetsförmedlingen, arbetsmarknadsenhet, IFO, vuxenutbildning
Näringslivet, flertal lokala företag, föreningar, omsorgsförvaltningen*

4. Ekonomisk redovisning (budget, utfall)

Denna redovisning avser uppföljning av utfall i förhållande till budgetunderlag.

	Budget			Utfall		
	HSN	Kommun	Övrigt	HSN	Kommun	Övrigt
Intäkter						
Ingående saldo från föregående år	188 500	200 000		188 500	261 000	
Årets medel enl. samverkansavtal folkhälsa	800 000	908 000	55 000	800 000	908 000	55 000
Summa intäkter för årets insatser	988 500	1108 000	55 000	988 500	1108 000	55 000
Kostnader						
Folkhälsosamordnare - lön (inkl. lönebikostnader)	285 000	285 000		285 000	285 000	
- omkostnader (admin., kostnader, resor, kurser etc.) inkl Hälsorådet	65 000	130 000		65 000	80 000	
Folkhälsoinsatser enligt folkhälsoplanen:						
<i>Sotenäs, en jämställd kommun utan våld och droger – 4-årigt utvecklingsarbete</i>	225 000	300 000		225 000	300 000	
<i>Unga idéambassadörer – 2-årigt arbete om ungas inflytande i samhället</i>	125 000	87 000		125 000	87 000	
<i>Mindfullness i skolan</i>	20 000	20 000		20 000	20 000	
<i>FaR arbete- utvecklingsarbete i samarbete med Tummlaren</i>	30 000		55 000	30 000		55 000
<i>Övriga mindre insatser 2017</i>	50 000	25 000		48 000	25 000	
insatser under 2017 med medel från föregående år, se nedan:						
<i>Ökat arbetsdeltagande för personer inom LSS och socialpsykiatri – omfördelade medel från 2016 enl beslut HSN</i>	50 000	61 000		50 000	61 000	

Anhörigstöd på nätet – överfört fr 2016	28 500			28 500		
Våld i nära relationer – utbildning inom omsorgsförvaltningen samt framtagande av rutiner och arbetsmodeller- överfört fr 2016	70 000	100 000		70 000	100 000	
Min framtid – arbete med att få unga ut i arbetslivet – överförda medel fr 2016	40 000	100 000		40 000	100 000	
Varav planerade fleråriga insatser med överföring av medel från innevarande budget:						
Pågående insatser med medel som överförs till nästa år:						
Eventuell överföring av överskott efter godkännande av HSNN:						
Överskott som understiger 50tkr och överförs till nästa år						
Summa	988 500	1108 000	55 000	986 500	1058 000	55 000

Kommentera utfallet i budget och eventuella omprioriteringar som är gjorda:
Eventuell återbetalning till Hälso- och sjukvårdsnämnden?

5. Avslutande kommentarer om verksamhetsåret:

Om ni har något ytterligare ni vill förmedla som kanske inte passat in under övriga rubriker kan det skrivas här.

Folkhälsorådet i: *Sotenäs*

Eva Abrahamsson
Ordf. i Folkhälsorådet
underskrift